

"Tôi tin rằng một ngày nào đó, người dân Việt Nam sẽ đứng lên đòi cái quyền của mình, cái quyền được đi x công bằng trước pháp luật."

Muốn nghe âm thanh, xin [BẤM VÀO ĐÂY](#)

Hoàng Trng: Kính thưa quý thánh gi, Linh mục Phạm Minh Triêu là cha xứ nhà thờ B o Long t i Nam Định. Linh mục Triêu là một người trẻ có bằng cấp nhân luật và có nhiệm vụ quan tâm và hỗ trợ người luật pháp hiện nay ở trong nước. Qua vụ án của Ti n sĩ luật s Cù Huy Hà Vũ t i Tòa án Nhân Dân Thành phố Hà Nội vào ngày mùng 4 tháng 4 vừa qua, chúng tôi đã liên lạc với Linh mục Triêu để thăm hỏi. Sau đây là cuộc trao đổi giữa chúng tôi là Hoàng Trng với Linh mục Phạm Minh Triêu.

Lm. Phạm Minh Triêu: Tôi là linh mục Phạm Minh Triêu đây , tôi là cha xứ của nhà thờ B o Long Nam Định.

Hoàng Trng: Linh Mục có khỏe không ?

Lm. Phạm Minh Triêu: Cảm ơn ông, tôi d o này sao mà khỏe được? (cười) Trước kia tôi ở x Hàm Long Hà Nội, tôi mới chuyển về đây được hơn một năm. Tôi học cùng với Lê Quốc Quân hơn nhau có một khóa thôi. Trước kia tôi học luật tôi chỉ mới có cấp nhân thôi chứ tôi cũng chưa có lấy bằng cấp luật sư. Cái vấn đề của tôi là vấn đề nhân quyền của con người. Tôi với tư cách là linh mục thì tôi ao ước và tranh đấu cho cái quyền, cái phẩm giá mà Thiên Chúa đã trao tặng cho con người, như là quyền sống, quyền t do ngôn luận, t do hội họp, t do báo chí, t do tôn giáo; nó là cái quyền căn bản của con người. Ở Việt Nam bây giờ nhà nước Việt Nam với hình thức thì nói rằng qua hiến pháp thì có t do, nhưng với thực tế thì không có cái quyền đó của con người, mà người ta thì trấn áp; thế cho nên tôi cũng chỉ làm sao cứu người và mới giúp mới người có gặp người hành pháp đấu và thậm chí cả tranh đấu nữa để cho cái quyền mà Thiên Chúa ban cho con người được thực hiện. Đ y là cái ao ước lớn nhất của tôi; cái phẩm giá của con người được tôn trọng, kể cả vợ s s ng thái nhi cho đ n... nhất là những người nghèo,

nh^ong ng^oi nông dân b^o c^op đ^ot.

Th^ot ra thì tôi cũng có m^ot chút liên h^o v^oi Cù Huy Hà Vũ. Th^o nh^ot là liên h^o trong ngh^o nghi^op thì tôi cũng h^oc lu^ot, mà anh Cù Huy Hà Vũ cũng là ng^oi h^oc lu^ot và đang th^oc hành đ^ou mình h^oc k^o c^o Vi^ot Nam và Pháp. V^o m^ot th^oc hành ngh^o lu^ot thì anh có văn phòng lu^ot s^o c^oa anh, trong đó có ch^o v^o c^oa anh, thì liên h^o th^o nh^ot là đ^oi v^oi ng^oi h^oc lu^ot thì đ^ou mong mu^on đ^ot n^oc có m^ot h^o th^ong pháp lu^ot và đ^oc đ^ou ch^o nh^oc pháp lu^ot, cho nên tôi có m^ot đ^om r^ot là chung v^oi anh Vũ là ph^oi tranh đ^o đ^ot n^oc đ^oc đ^ou ch^o nh^oc h^o th^ong pháp lu^ot hoàn thi^on. Th^o hai n^oa là anh Vũ t^ong là ng^oi đ^ong lên bào ch^oa, b^oo v^o cho quy^on l^oi c^oa giáo dân C^on Đ^ou thu^oc giáo ph^on Đà N^ong. Giáo dân C^on Đ^ou cũng nh^o chúng tôi dâng thánh l^o th^op n^on c^ou nguy^on cho anh Vũ, và thay giáo dân C^on Đ^ou, và trong tinh th^on hi^op thông c^oa H^oi Thánh thì chúng tôi th^oy đ^o là có liên h^o v^oi chúng tôi. Và cái th^o ba n^oa có liên h^o đ^on anh Vũ, đó là tôi và anh Vũ cũng nh^o t^ot c^o m^oi ng^oi Vi^ot Nam đ^ou chung m^ot dòng máu c^oa t^o tông, c^oa t^o tiên, và mu^on gìn gi^o truy^on th^ong đó là b^oo v^o đ^oc l^op dân t^oc và làm cho đ^ot n^oc c^oa mình m^oi ngày m^ot phát tri^on m^onh lên; c^on ph^oi có nh^ong ti^ong nói, c^on ph^oi có nh^ong ng^oi can đ^om nh^o anh Vũ, thì đ^oy là nh^ong cái gi^ong nhau mà chúng tôi nh^on th^oy là có chung v^oi Lu^ot s^o Vũ.

Hoàng Tr^ong: V^o vi^oc toà án đã không tuân th^o đ^ou 214 c^oa lu^ot t^o t^ong hình s^o thì Linh m^oc nghĩ nh^o th^o nào?

Lm. Ph^om Minh Tri^u: Cũng là nh^ong ng^oi đ^oc đ^ou t^oo t^oi tr^ong lu^ot c^oa chính nhà n^oc ch^o đ^o này, thì theo tôi nghĩ, khi mà phiên toà xét x^o anh Vũ không tuân th^o nguyên t^oc c^oa lu^ot t^o t^ong hình s^o - nh^ot là vi ph^om m^ot cách tr^ong tr^on đ^ou 214 b^o lu^ot t^o t^ong hình s^o qui đ^onh v^o ch^ong c^o t^oi phiên toà, vi^oc không cung c^op đ^oy đ^o cho b^o can cũng nh^o là lu^ot s^o bào ch^oa b^o can đ^o ch^ong c^o đ^o bào ch^oa cho b^o can - thì tôi nghĩ đó là m^ot vi ph^om tr^ong tr^on mà theo thông th^ong n^ou mà không tr^ong đ^on đ^oc thì ph^oi đ^onh ch^o ho^oc h^oy đ^o phiên toà này đ^o đ^ou tra l^oi, ho^oc là hoãn phiên toà đ^o đ^ou tra l^oi. Nh^ong chính quy^on thành ph^o, nh^ot là Toà án Nhân dân Thành ph^o Hà N^oi đã b^ot ch^op hi^on pháp, qui đ^onh trong hi^on pháp, b^ot ch^op lu^ot t^o t^ong hình s^o đ^o c^o tình di^on ra m^ot v^o án mà có th^o nói là m^ot v^o án trái pháp lu^ot; nói m^ot cách khác là m^ot v^o án th^ot tr^o tr^on, x^ou h^o v^oi qu^oc t^o, x^ou h^o v^oi c^ong đ^ong qu^oc t^o, và x^ou h^o v^oi l^ong tâm c^oa nh^ong ng^oi yêu chu^ong công lý, yêu chu^ong hoà bình và nh^ot là x^ou h^o v^oi nh^ong con ng^oi có l^ong tri.

Hoàng Tr^ong: V^oi tình tr^ong mà các toà án, nói chung là toàn h^o th^ong t^o pháp nhà n^oc bây gi^o ti^op t^oc coi th^ong lu^ot pháp nh^o đang x^oy ra, thì theo Linh m^oc, x^o h^oi mình s^o đ^o đi v^o đâu, và ng^oi dân Vi^ot nói chung c^oa mình ph^oi làm gì đ^o thay đ^oi tình tr^ong này?

Lm. Phạm Minh Triết: Cảm ơn ông hỏi câu hỏi rất hay. Trước kia tôi đã có thời gian đứng ở các tòa án nên tôi biết cái kiểu án bêu tui của Việt Nam rồi; mặc dù là trong luật tố tụng hình sự hay luật pháp Việt Nam đều nói là “án tối” hết rồi, tức là xét xong theo hết rồi. Nhưng đây chính là cái bánh vẽ trên giấy tờ, còn thực tế, tất cả các vụ án xã hội thì đều do tuồng họ có để cho quý tộc bên Viện Kiểm Sát, bên Tòa án, bên cơ quan điều tra hình sự và vì sự điểu khiển của Ban Tuyên Giáo, Ban Táng, Ban Tuyên Huán..., sau đó thì ông này chính để án này phải xã hội này, án kia xã hội phải xã hội kia, mà tôi thấy ông bí thư ở bên Tuyên Huán làm gì có trình độ về pháp luật, về thẩm phán. Mà điều quan trọng nhất là không tuân thủ hình thức gì là để cho các tòa án, cho nên nó vì phạm một cách trình tự mà không phải ngay hôm nay mới vì phạm, mà đã vì phạm từ trước đó rồi, nên tôi không hiểu gì cách xử án của nhà nước này. Nhưng tôi chỉ cần khoản một điều, và tôi mong muốn một điều là có nhiều vụ án như vụ án của Cù Huy Hà Vũ để mọi người dân Việt Nam cũng như những người yêu chuộng sự thật, những người đứng ở các hành lang tố tụng cho tố tụng lại của đất nước, hiểu rõ được bên chính quyền, hiểu rõ được bên chính quyền điều hành đất nước của một chính quyền được đứng, để họ có những công việc xây dựng lại đất nước này. Tôi nói là phải xây dựng lại bởi vì nó quá là xuống cấp đến mức trình tự tố tụng, ngay cả về hình thức để cho các hình thức quản lý nhà nước, nhất là trong các vụ kiện một số năm gần đây liên quan đến đất đai, liên quan đến lãnh hải và lãnh thổ của dân tộc thì đều bị các cơ quan quản lý của nhà nước, nhất là hệ thống tòa án nhà nước và bên cơ quan điều tra công an,... tôi phải nói là bị đàn áp một cách rất tinh vi, cho nên tôi nghĩ là nếu mà tình trạng xét xử như tòa án hôm qua, về phía thực tế thì các nước sẽ cần cho Việt Nam là một đất nước thật là ở xử, nghĩa là họ không cần người Việt Nam, nhưng họ cần cho cách quản lý của nhà nước này, của chính quyền này. Còn đất nước Việt Nam nếu mà hiểu tình trạng như thế này thì tôi nghĩ chỉ là một sự thật không cho những người thực sự bé nhỏ. Nhưng người yêu chuộng sự thật thì luôn luôn sẽ bị đàn áp. Nhưng tôi tin rằng nếu nhà nước cần tiếp tục xã hội này thì người dân Việt Nam sẽ không chịu cái chính quyền đàn áp bất công như thế này, nhất là trái luật, cho nên tôi tin rằng một ngày nào đó người dân Việt Nam sẽ đứng lên đòi cái quyền của mình, cái quyền để xã hội công bằng trước pháp luật.

Hoàng Tráng: Nhưng Linh mặc dù đã trình bày thì đây không phải là lần đầu tiên một tòa án của nhà nước làm một việc như vậy. Trong những vụ xã các nhà bất đồng chính kiến trước đây thì cũng đã xảy ra như vậy rồi, chỉ có điều là về xã của Ls. Cù Huy Hà Vũ thì nó hiểu được biết vì cái nhân cách riêng của Cù Huy Hà Vũ. Nhưng mà họ vẫn bắt chấp, thì theo Linh mặc dù thì dân Việt Nam, người Việt Nam phải làm cái gì thêm bây giờ? Linh mặc dù nói là một lúc nào đó thì sẽ đứng lên để làm thế này thế kia thì chính quyền hoá là bây giờ có thể làm gì theo ý của Linh mặc dù?

Lm. Phạm Minh Triết: Theo ý của tôi thì thế nhất cần phải làm cho người dân hiểu được bên chính quyền, hiểu được cái một thực tế của nó mà trên thực tế, muốn hiểu được thì phải tăng cường hệ thống truyền thông qua thông tin, các đài Chân Lý Á Châu, VOA, đài Chân Trời Mới. Các hệ thống phát sóng để cho nhiều hơn cho người dân Việt Nam họ có thể nghe sự nào đó có thể nghe được các thông tin thực tế hơn. Và rồi nhất là trong các môi trường của Việt Nam, bị đàn

áp nhợ vớ y rợ t khó đợ có thợ có mợ t thông tin chính thợ c, vì vớ y mà Viợ t Nam cợ n phợ i xợ đợ ng internet nhiợ u hợ n, ngợ i dân đợ c tiợ p cợ n vớ i các hợ thông tin nhiợ u hợ n. Nhợ cuợ c cách mợ ng bợng Hoa lài tợ i Bợ c Phi, hợ thành công đợ c là vì ngợ i dân hiợ u đợ c vợ n đợ , là bợ i vì nhợ có các mợ ng truyợ n thông xă hợ i cho nên ngợ i ta nợ m bợ t đợ c các vợ n đợ vớ sợ thợ t; nhợ có truyợ n thông ngợ i ta mợ i có hiợ u biợ t, và nhợ có hiợ u biợ t thì ngợ i ta mợ i thông tin đợ c cho nhau. Còn nhợ Viợ t Nam thì tợ c các hợ thợ ng truyợ n thông, internet, các blogger... đợ u bợ ngă chợ n. Tôi lợ y ví đợ ngày hôm qua và ngày hôm kia xợ án anh Vũ thì mợ ng internet rợ t là khó vào, ngay cợ vào anonymouse.org hoợ c saigonbáo hoợ c mợ t sợ trang nhợ cợ a anhBaSàm...

Vợ i tình hình nhà nợ c Viợ t Nam không xợ đợ ng đợ n hợ thợ ng pháp luợ t đợ đợ u hành đợ t nợ c mà chợ xợ đợ ng đợ ng lợ i cợ a Đợ ng đợ đợ m bợ o quyợ n lợ i cợ a phe nhóm. Đợ mợ i ngợ i dân sợ ng và hiợ u đợ c hợ thợ ng pháp luợ t, nâng cao sợ hiợ u biợ t đợ cợ i cách lợ i nợ n pháp chợ cợ a Viợ t Nam, thì cợ n: Thợ nhợ t là vợ n đợ thông tin, cợ n phợ i có thông tin; nghĩa là mợ i ngợ i cợ n nợ m bợ t đợ c thông tin, không phợ i chợ thông tin tuyên truyợ n tợ mợ t phía – tợ phía nhà nợ c – nhợ ng cợ n phợ i nợ m bợ t đợ c cợ nhợ ng thông tin vớ ... tôi hay gợ i là lợ trái, nghĩa là các mợ t trái cợ a xã hợ i. Kinh nghiợ m tợ các cuợ c cách mợ ng dân chợ nhợ tợ i Libya, Ai Cợ p v.v.. vợ a qua, thì nhợ có thông tin qua hợ thợ ng internet mà mợ i ngợ i có thợ thông tin, liên lợ c đợ c vợ i nhau. Cho nên Viợ t Nam muợ n có mợ t sợ thay đợ i căn bợ n trong hợ thợ ng pháp luợ t thì cợ n mợ i ngợ i nợ m bợ t đợ c thông tin. Khi ngợ i ta có thông tin thì ngợ i ta đòi buợ c chính phợ phợ i thay đợ i và phợ i làm theo Hiợ n pháp, làm theo luợ t.

Bây giợ ví đợ Điợ u 88 Bợ Luợ t Hình Sợ chợ ng hợ n, quy đợ nh rợ t chung chung, không ai hiợ u đợ c gì cợ . Mợ t sợ tiợ n trình xét xợ , ví đợ nhợ vớ cợ a anh Cù Huy Hà Vũ hôm qua chợ ng hợ n, thì trong chợ ng trình bợ n tin 11 giợ đêm thì lợ i nói nhợ con vợ t. Điợ u đó thợ t là nợ c cợ i. Cho nên tôi nghĩ, muợ n cho đợ t nợ c, dân tợ c Viợ t Nam và cợ ng đợ ng Viợ t Nam muợ n thay đợ i đợ c mợ t cái hợ thợ ng, thay đợ i hợ thợ ng pháp luợ t đợ c hoàn chợ nh và mợ i ngợ i sợ ng và làm viợ c đợ c bình đợ ng pháp luợ t, thì điợ u đợ u tiên là phợ i cợ i cách hợ thợ ng pháp luợ t, đợ y là vợ phía Quợ c hợ i phợ i trách nhiợ m. Thợ hai là phía ngợ i dân phợ i tích cợ c và phợ i thoát ra khợ i sợ sợ hãi, vì ngợ i dân Viợ t Nam quá sợ hãi bợ i vì hợ thợ ng công an, hợ thợ ng công quyợ n cợ a Viợ t Nam, hợ thợ ng trợ n áp quá mợ nh nên ngợ i Viợ t Nam rợ t sợ nh hợ ng đợ n mợ ng sợ ng cợ a mình, đợ n danh đợ cợ a mình, đợ n đợ ng lợ ng cợ a mình nên hợ không dám lên tiợ ng. Chính vì nhợ ng lý do: Mợ t là lý do sợ hãi; hai là vì lý do miợ ng cợ m, manh áo, nghợ nghiợ p; và thợ ba là không liên lợ c, không thông tin đợ c vợ i nhau, cho nên ngợ i ta rợ t sợ hãi. Tôi tin rợ ng nợ u ngợ i Viợ t Nam chợ p nhợ n đợ u tợ vào hợ thợ ng thông tin, hoợ c số sợ cợ ng tác cợ a mợ t sợ các đài nhợ VOA, Á Châu Tợ Do, hoợ c các trang web, blog phát triợ n mợ nh lên thì tôi nghĩ là Viợ t Nam sợ thay đợ i.

Hoàng Truợng: Đợ vâng, tôi tin chợ c là đợ ng bào cợ a chúng ta trong và ngoài nợ c khi nghe đợ c nhợ ng lợ i chia sợ cợ a Linh mợ c thì chợ c chợ n sợ lên tinh thợ n rợ t nhiợ u, và cũng là mợ t

đng l c thêm đ làm vi c thêm n a trong chi u h ng mà Linh m c đ ngh . Hi n gi , tr c m t thì Ts. Cù Huy Hà Vũ đang lãnh m t án và đang n m trong tù, thì Linh m c nghĩ chúng ta c n làm gì đ giúp cho tình tr ng c a ông Cù Huy Hà Vũ khá h n lên?

Lm. Phm Minh Triu: Th t ra v án hôm qua là m t màn k ch h n là m t phiên tòa. Phán quy t c a tòa án đã có r i, là 7 năm tù giam và 3 năm qu n ch . Cái mà chúng ta có th làm đ giúp anh cũng nh t t c nh ng ng i yêu chu ng đ t n c, yêu chu ng giống nòi, yêu chu ng t do dân ch nh anh,... v phía ngo i giao thì tôi nghĩ th t ra Nam không trông ch gì phía n c ngoài, b i vì mu n làm cho đ t n c đ c s ch thì t ng i Việt Nam ph i đ ng lên thôi, ch không trông ch vào n c ngoài; và tôi cũng không thích cái đi u đ y. Nh ng đ i v i trong n c, các nhà đ u tranh dân ch , các t ch c nh các t ch c lu t s , các nhà chí sĩ yêu n c, các nhà trí th c, sinh viên c n ph i có nh ng b n kháng ngh , ki n ngh lên Qu c h i, lên Th t ng, lên các vi n nh Vi n K m Sát đ kháng án l i quy t đ nh c a tòa án; đ ng th i các phong trào dân ch trong n c c n ph i liên k t đ c v i nhau đ có m t ti ng nói chung thì m i có tác đ ng h n.

Th hai n a là v anh Cù Huy Hà Vũ là m t v án đ đ n m t k khác, th c s là nh th . Đ n m t nh ng ng i nào mu n nói ti ng nói l ng tâm, mu n nói ti ng nói dân ch , mu n nói ti ng nói yêu n c thì nhìn vào Cù Huy Hà Vũ mà li u ch ng. Nh ng tôi nghĩ n u ch đ này càng làm nh v y thì s càng làm cho ng i dân ph n nh b c xúc thoi. Tôi l y v đ , cách đây h n 80 năm khi Phan B i Châu hay Phan Chu Trinh đ u là nh ng ng i yêu n c đòi h i quy n đ c l p t do cho đ t n c thì đ u b ng i Pháp ho c m t k nào đ ng sau đó đ bán tr ng C Phan B i Châu hay Phan Chu Trinh cho Pháp. Nh ng đ n đ n l ch s s ph i thay đ i và bán xe l ch s s ti n g n, s nghi n nát t t c nh ng th ch đ c tài nào mu n đàn áp, b t mi ng nh ng ng i đ u tranh dân ch .

Ngoài ra v đ u tranh ngo i giao thì Việt Nam bây gi không th s ng co c m m t mình đ c mà c n đ n s h tr c a đ ng ti n n c ngoài, nh Việt Nam gia nh p WTO, Việt Nam đã cam k t Tuyên Ngôn v Nhân quy n c a Liên H p Qu c. Nh s c ép c a các t ch c nhân quy n th gi i, các t ch c lu t s th gi i, ti ng nói c a các đ i s quán cũng nh các t ch c v t do dân ch trên th gi i, lên ti ng đ b ng cách nào đó tác đ ng đ n đ ng l i ngo i giao c a nhà n c Việt Nam đ nhà n c Việt Nam ph i nhìn nh n quy n chính đ ng c a con ng i nói chung, nh t là qua v án Cù Huy Hà Vũ nói riêng.

Hoàng Trng: Có m t câu h i khác chúng tôi mu n h i Linh m c là Linh m c nghĩ sao v vai trò c a tôn giáo trong v n đ này, đ c bi t là bên Công Giáo?

Lm. Phím Minh Triu: Vâng, thĩ nhĩt là qua thĩ c tĩ, trong mĩt hai năm vỹ a qua chúng ta thỹ y là bên Công giáo, nhĩt là qua các vỹ kiĩn Toà Khĩm sĩ Hà Nĩi, giáo xứ Thái Hà, Cĩn Dũu, Loan Lý, v.v... Nói vỹ vỹn đĩnh tôn giáo, chĩ có phía Công giáo mĩ đĩnh lên phĩn đĩnh chính quyĩn vỹ đĩnh đĩi, vỹ vỹn đĩnh quyĩn con ngũĩi, bĩ vi Giáo Hĩi Công Giáo là mĩt trong nhĩng nhĩn nhân chũu nhiũu thiĩt hĩi nhĩt cĩ a chĩ đĩnh này. Thĩ hai nhĩ a là qua vỹ anh Cù Huy Hà Vũ thì anh ỹ y là ngũĩi nghèo, anh đĩnh vỹ phía nhĩng ngũĩi nghèo và anh là ngũĩi có tiĩng nói cĩ a lĩĩng tâm, cĩ a lĩĩng tri.

Giáo hĩi cĩ a Thiên Chúa là giáo hĩi cĩ a ngũĩi nghèo, bệnh vỹ c ngũĩi nghèo. Chúng tôi là nhĩng ngũĩi hoĩt đĩnh tôn giáo, chúng tôi không làm chính trĩ, có nghĩa là chúng tôi không chĩng đĩnh nhà nũĩc, nhĩng chúng tôi chĩng lĩĩt cĩ nhĩng thĩ chĩ, nhĩng tĩ chĩ c đĩnh tài đàn áp nhân quyĩn con ngũĩi, nhĩt là quyĩn tĩ do tôn giáo, tĩ do lĩĩng tâm. Chính vì vỹ y mà ỹ nh hĩĩng cĩ a tôn giáo trong vỹn đĩnh nhĩ Cù Huy Hà Vũ này hoĩc là tĩt cĩ các vỹn đĩnh dân chĩ khác; nó là vỹn đĩnh mang tính chĩt bĩn chĩt cĩ a ỹn gĩi Kitô hũu thĩi. Vì ngũĩi Công Giáo chúng tôi không phĩi chĩ biĩt đĩnh nhà thĩ đĩnh rĩ a tĩi, đĩnh đĩnh kinh, nhĩng ngũĩi Công Giáo còn phĩi làm chĩng cho Tin mĩng, mà Tin mĩng cĩ a Đĩnh Giê-su là Tin mĩng cĩ a sĩ thĩt, cĩ a tình yêu; và ai ỹ trong sĩ thĩt, ai ỹ trong tình yêu thì ngũĩi đó sĩ làm chĩng cho Đĩnh Kitô.

Anh Cù Huy Hà Vũ là mĩt chĩng nhân cĩ a sĩ thĩt, cĩ a công lý, tiĩng nói cĩ a lĩĩng tâm. Vì vỹ y, có thĩ anh không phĩi là ngũĩi Công giáo vì chĩ a đĩnh c chũu phép rĩ a tĩi theo nghi thĩc Công Giáo, nhĩng vỹ lĩĩng tâm và con ngũĩi cĩ a anh cũng đã trĩ thành mĩt Kitô hũu bĩ vi anh đã can đĩnh làm chĩng cho công lý, cho sĩ thĩt, bĩ o vỹ cái quyĩn cĩ a ngũĩi nghèo, bĩ o vỹ cái quyĩn lĩĩng tâm con ngũĩi, thì mĩt cách nào đó, anh đã là mĩt Kitô hũu, và nhĩ vỹ y, anh cũng là mĩt thành phĩn trong Giáo Hĩi. Nói nhĩ vỹ y là nghĩa hĩp, còn nói rĩng hĩn là ỹ Viĩt Nam có rĩt nhiũu ngũĩi Viĩt Nam cĩ a chúng ta yêu chuĩng công lý và sĩ thĩt; không chĩ là Công Giáo mà còn Giáo hĩi Phĩt giáo, Giáo hĩi Hòa Hĩo, Giáo hĩi Tin Lành đĩnh là anh em, đĩnh muĩn nói lên cái quyĩn cĩ a con ngũĩi.

Nhiũu ngũĩi hĩi tĩi sao Linh mĩc nói nhĩ mĩt ngũĩi làm chính trĩ, nhĩng không, tôi nó là Đĩnh Bê- Nê-Đi-Tô XVI đã giĩi thích rĩt rõ rĩ rĩng tôn giáo không làm chính trĩ, nhĩng tôn giáo có thĩ lên tiĩng khi cái quyĩn chính trĩ cĩ a con ngũĩi bĩ xâm phĩm, thì nhĩng ngũĩi hoĩt đĩnh tôn giáo phĩi lên tiĩng bệnh vỹc. Còn nhĩ chúng tôi linh mĩc thì chúng tôi không tham gia chính trĩ, nhĩng khi cái quyĩn chính trĩ cĩ a con ngũĩi nhĩ là quyĩn tĩ ngôn luĩn, tĩ do lĩĩng tâm, tĩ do hĩi hĩp, tĩ do tôn giáo bĩ xâm phĩm thì chúng tôi lên tiĩng đĩnh bệnh vỹc, và sĩn sàng, thĩm chí còn hy sinh cĩ mĩng sĩng cĩ a mình đĩnh bĩ o vỹ cái quyĩn con ngũĩi, trong đó có quyĩn chính trĩ cĩ a con ngũĩi.

Hoàng Trĩng: Linh mĩc nghĩ sao vỹ sĩ sĩ hĩi?

Lm. Phạm Minh Triu: Th nh t, chúng ta sng trong ch đ Cng s n nh o mi n B c quá lâu, nh t là tr i qua th i k g i là thanh trng c a th i k Qu c Dân Đng và th i k đ u đ ng Cng s n vào nhng năm 30-40; r i nhng v thanh trng nhau đ m máu, r i đ n th i k c i cách ru ng đ t m t cách r t kinh khng, r i đ n th i k đ u t t s n..., Nhà n c Vi t Nam luôn luôn dùng nhng hình th c công an đ tr n áp, gi t ch t ho c đàn áp m t cách khng khi p, cho nên s s h i đã đi vào máu c a ng i Vi t Nam m y ch c năm nay r i. S s h i này tôi nghĩ bây gi ng i ta v n còn s . Cái s o đây không ph i gì khác h n là s m t công ăn vi c làm, s m t v th trong xã h i. B i vì t t c m i cái, mà bây gi nhà n c và ch đ đ c tài này đánh vào ng i Vi t Nam đ u là đánh vào cái d d y h t. Ví d nh tôi là m t viên ch c nhà n c, tôi là m t c u đ ng viên Cng s n, nhng tôi đang ăn l ng c a nhà n c, bây gi n u tôi nói lên ti ng nói c a l ng tâm hay ti ng nói c a s th t thì tôi s b khai tr ra kh i đ ng, đ ng nghĩa là tôi b c t l ng, tôi b m t ngh nghi p và tôi s b cô l p và ngay c cái m ng sng c a tôi, tôi cũng không th duy trì đ c. Th cho nên là cái s s h i này nó phát xu t t m t đi m xem r t là bình th ng, đó là cái ngu n sng c a con ng i. Tôi nghĩ là s s h i này nó b t ngu n t đó.

Còn r t nhi u nhng lão thành cách m ng ho c nhng đ ng viên h r t không ch p nh n cách đi u hành đ t n c hi n nay c a lãnh đ o đ t n c, c a B Chính Tr hay c a chính ph , nhng khi nói ra thì ng i ta s b m t vi c ho c s b khai tr , ho c s b thanh trng v.v... Cái v này n u anh có đ c blog Bauxite thì anh th y nh v nhà giáo Phạm Toàn, ông Nguyễn Quang A v.v... S s h i này, tôi nghĩ lúc này Vi t Nam còn đang s h i, nhng n u nhà n c càng b t b , càng đàn áp, ng i nông dân càng kh c c nhi u, đau kh nhi u thì m t lúc nào đó t c n c s v b . Lúc đó, tôi nghĩ m t cu c cách m ng Hoa Lài s không ph i là xa đ i v i ng i Vi t Nam.

Hoàng Trng: Th thì theo cha t i sao l n này h i i x n ng nh v y?

Lm. Phạm Minh Triu: Tôi không ng c nhiên gì v phán quy t 7 năm c a toà án qua án s th m ngày hôm qua, ngày mùng 4. Tôi không ng c nhiên b i vì tôi bi t trong n i đ ng có s chia r r t l n v quy t đnh c a cái án này, nhng nó là m t s th ng th c a m t phe nào đó thôi. Tôi nghĩ chính v án Cù Huy Hà Vũ này nó là m t ngòi n cho các v n đ t trong n i b cũng nh là v phía d lu n xã h i.

Tôi thì tôi không ng i, vì tôi là m t linh m c mà tôi ph i nói lên s th t c a mình. Giá mà tôi là m t ng i làm chính tr thì tôi s không nói nh th , nhng mà tôi là m t linh m c thì tôi ph i có ti ng nói c a m t ng i dân Vi t Nam. Th nh t, tôi là m t ng i dân Vi t Nam, m t ng i Vi t

Nam mu n tranh đ u, mu n đòi h i cho cái quy n đ c l p t do c a ng i Vi t Nam, cho cái s di n ho c là cái danh đ c a ng i Vi t Nam; đ ng th i tôi là m t Kitô h u thì tôi ph i nói lên cái quy n s ng mà n g i Kitô h u c a tôi m i g i. Và đ i u th ba, tôi là m t linh m c thì tôi không đ c nói đ i, và tôi có nói gì thì nói đ làm ch ng cho s th t thì th m chí đ n m t c m ng s ng tôi cũng ph i ch p nh n. Đ i u đó tùy thu c vào n Chúa s giúp tôi khi tôi ph i đ i di n v i khó khăn nh ng cho đ n lúc này thì tôi không có ng i.

Tôi cảm n các anh đã ph ng v n tôi. Nói th t v i anh, tôi ch là m t linh m c nhà quê thôi, nh ng tôi khao khát cho m t đ t n c đ c t do, m t đ t n c ng i nghèo đ c tôn tr ng, s s ng m i ng i đ c tôn tr ng, ít nh t là dân t c Vi t Nam không ph i là m t dân t c th p kém, nh ng là m t dân t c có b d y l ch s anh hùng và có ti ng nói trên th gi i. M t mình tôi ch là m t h t cát trong bi n, nh ng n u t t c ng i Vi t Nam đ u c g ng, dù nh thôi, thì nó s tr thành m t cái gì đó r t là l n.

Tôi nói i, tôi ch là m t linh m c nhà quê, bình đ , không có nhi u ki n th c, không đ c h c r ng, hi u nhi u, tôi nghĩ th nào thì tôi nói nh th . Đó là tâm s c a tôi. Mình s ng m t cách làm sao cho đ không ph i vì riêng mình mà vì m t dân t c, vì m t đ t n c mà m y ch c năm qua lê l t quá r i; th nên giúp đ c ai cái gì thì mình ph i giúp đ n n i đ n ch n, ph i giúp t n tình, b i vì n g i c a mình không ch là linh m c mà mình còn là đ ng bào v i nhau khi g p nh ng ho n n , đau kh ; nhi u khi đau kh h không bi t đ c, khi h bi t đ c thì đã mu n r i. Các giáo x , nh ng trung tâm t v n pháp lý đ khi ng i dân b l y đ t, b thi t h i v cái quy n con ng i, h đ n nh mình k p th i thì mình c đ a vào lu t Vi t Nam thì ít nhi u gì mình cũng có th có ti ng nói, nh ng th c s thì cũng nh mu i b bi n thôi.

Tôi ph trách v gi i tr và sinh viên c a thành ph Nam Đnh; tôi có nh ng bu i tnh tâm cho các sinh viên, nh ng tôi r t bu n sinh viên ngày hôm nay h không quan tâm đ n v n đ c a dân t c, c a đ t n c. H ch quan tâm đ n chuy n tr c m t, ch i b i, nên tôi r t là bu n. Tôi luôn luôn nh c nh các b n sinh viên mà tôi ph trách là, không bi t các b n h c cái gì, l ch s dân t c, các b n không n m đ c thì coi nh các b n m t t t c .

Tôi chia s v i ông m t s đ i u nh v y đ nói lên cái thao th c c a tôi. Tôi c mong cho dân t c mình, cho các ng i tr c a dân t c Vi t Nam, nh t là các b n tr sinh viên ý th c đ c v n m nh c a đ t n c chúng ta trong lúc này r i có m t hành đ ng c th nào đó đ h ng đ a đ t n c đ n m t t ng lai t i i sáng h n. Tôi xin Chúa chúc lành cho anh cũng nh cho các anh ch em trong đ i.

Hoàng Trng: Vâng xin c m n cha r t nhi u.